

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 38.074/1

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 24 januari 2005 door de Vlaamse minister van Werk, Onderwijs en Vorming verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering "tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 456 van 10 september 1986 houdende rationalisatie en programmatie van de internaten van het door de Staat georganiseerde of gesubsidieerde onderwijs", heeft op 3 februari 2005 het volgende advies gegeven:

STREKKING VAN HET ONTWERP

Het om advies voorgelegde ontwerp strekt ertoe het koninklijk besluit nr. 456 van 10 september 1986 houdende rationalisatie en programmatie van de internaten van het door de Staat georganiseerde of gesubsidieerde onderwijs in die zin te wijzigen dat vanaf 1 september 2004 ook als regelmatig ingeschreven leerling in de zin van het besluit in aanmerking worden genomen, de leerlingen van louter erkende scholen, dat zijn erkende scholen die noch door de Vlaamse Gemeenschap worden ingericht, noch door de Vlaamse Gemeenschap worden gesubsidieerd.

RECHTSGROND

Wat de rechtsgrond van het ontwerp betreft, wordt in de aanhef verwezen naar artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen en naar artikel X.60 van het decreet van 14 februari 2003 betreffende het onderwijs XIV.

Artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 belast de regering met de algemene uitvoering van de decreten. Op zich genomen kan die bepaling geen rechtsgrond bieden.

Artikel X.60 van het decreet van 14 februari 2003 machtigt, zonder enige beperking, de Vlaamse Regering om het koninklijk besluit nr. 456 "te wijzigen, geheel of gedeeltelijk op te heffen en/of te vervangen".

Dergelijke ruime bevoegdheidsdelegatie komt erop neer dat de decreetgever de essentie van zijn bevoegdheid op onbepaalde wijze doorschuift aan de regering. Bevoegdheidsdelegaties van die aard zijn niet verenigbaar met de grondwettelijke beginselen in verband met de verhouding tussen de wetgevende en de uitvoerende macht.

In casu wordt bovendien van die machtiging gebruik gemaakt om aangelegenheden te regelen die krachtens artikel 24, § 5, van de Grondwet aan de

decreetgever zijn voorbehouden. Het ontwerp beoogt immers de regeling inzake de rationalisatie en programmatie ¹ van internaten ² te wijzigen.

Volgens de rechtspraak van het Arbitragehof drukt artikel 24, § 5, van de Grondwet de wil uit van de grondwetgever om aan de bevoegde wetgever de zorg voor te behouden een regeling te treffen voor de essentiële aspecten van het onderwijs wat de inrichting, de erkenning of de subsidiëring betreft. Die bepaling verbiedt volgens dezelfde rechtspraak weliswaar niet dat onder bepaalde voorwaarden bevoegdheden aan andere overheden worden toegekend, doch enkel voor zover die bevoegdheden op de tenuitvoerlegging van de door de decreetgever zelf vastgestelde beginselen betrekking hebben. Via die opdrachten kan de regering of een andere overheid de onnauwkeurigheid van die beginselen niet opvangen of onvoldoende omstandige beleidskeuzes niet verfijnen ³.

Artikel X.60 van het decreet van 14 februari 2003 bevat helemaal geen kader, opdat de regering eraan de bevoegdheid zou kunnen ontleen om de ontworpen regeling vast te stellen. Conclusie is derhalve dat voor die regeling geen deugdelijke rechtsgrond voorhanden is.

(1) Uit de rechtspraak van het Arbitragehof (zie bijvoorbeeld arrest nr. 45/94, 1 juni 1994, B.8) blijkt dat rationalisatie- en programmatienormen moeten worden beschouwd als een aangelegenheid van inrichting en subsidiëring van het onderwijs waarop de waarborgen van artikel 24, § 5, van de Grondwet van toepassing zijn. Zie ook: X. DELGRANGE en C. NIKIS, "L'exigence de légalité en matière d'enseignement : la jurisprudence de la Cour d'Arbitrage et du Conseil d'Etat relative à l'article 24, § 5, de la Constitution", A.P.T., 2000, (p. 203), p. 216, nr. 34; B. STEEN, "Het legaliteitsbeginsel in onderwijsaangelegenheden (art. 24 § 5 G.W.) : een stand van zaken", T.O.R.B., 2000-2001, (347), 360.

(2) Uit de rechtspraak van het Arbitragehof blijkt dat internaten als onderwijsinstellingen dienen te worden beschouwd (arrest nr. 26/92, 2 april 1992, 2.B.2).

(3) Zie bijvoorbeeld Arbitragehof, nr. 41/2004, 17 maart 2004, B.3.2.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	M. VAN DAMME,	kamervoorzitter,
	J. BAERT, J. SMETS,	staatsraden,
	G. SCHRANS, M. RIGAUX,	assessoren van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	A. BECKERS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. R. AERTGEERTS, eerste auditeur-afdelingshoofd.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A. BECKERS

M. VAN DAMME